

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320010474
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5320010474.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudkýň JUDr. Eriky Bebčákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 10. augusta 2021 prejednal sťažnosť R. G. proti uzneseniu Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2Nt/19/2020 zo dňa 23.3.2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť R. G. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Čadca postupom podľa § 73 ods. 1 Tr. zák., § 299 ods. 1 Tr. por. uložil R. G., nar. 9.10.1981 v W., ochranné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí R. G..

Písomným podaním doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 21.6.2021 prostredníctvom obhajcu JUDr. Michala Roštára sťažnosť písomne odôvodnil. V odôvodnení sťažnosti poukázal na to, že R. G. považuje napadnuté uznesenie za nesprávne, nakoľko je v rozpore s vykonanými dôkazmi na verejnom zasadnutí, pričom pokiaľ bolo vykonané znalecké dokazovanie, súd sa opierať o závery znalca, ktorý v súčasnej dobe považuje jeho pobyt na slobode za nebezpečný pre spoločnosť s tým, že prognóza vývoja jeho zdravotného stavu vzhľadom na štádium ochorenia nie je priaznivá, pričom požívanie návykových látok prognostické hľadisko ešte zhoršuje, preto znalec navrhol kombinovanú liečbu v zariadení, ktoré sa viac špecializuje na problém závislosti, pričom nepredpokladá, že by sa to docielilo ambulantnou formou. R. G. citované uznesenie prvostupňového súdu napáda pre nesprávnosť jeho výroku o uložení ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, nakoľko z dokazovania vyplynulo, že sa podrobuje psychiatrickej liečbe, túto dodržiava, preto v prípade, že by mu prvostupňový súd uložil protitoxikomanickú liečbu ambulantnou formou, rovnako by dodržiaval podmienky potenciálne uloženej ambulantnej protitoxikomanickej liečbe, v dôsledku čoho má za to, že napadnuté uznesenie prvostupňového súdu je neprimerane prísne a nereflektuje na možnosť ambulantnej protitoxikomanickej liečby. Hoci v konaní pred prvostupňovým súdom nebolo preukázané, že by takúto liečbu bezúspešne podstúpil, či dokonca zmaril. Rovnako nebolo preukázané, že by v ostatnej dobe užíval návykové látky alebo že by ich vyhľadával, prípadne, že by sa pod vplyvom návykových látok dopúšťal spoločensky nežiaduceho správania, či dokonca konania postihuteľnom v priestupkovom alebo trestnom konaní alebo by z jeho konania vyplynula nebezpečnosť pre spoločnosť. Takéto nežiaduce správanie, či konanie nebolo v rámci vykonaného dokazovania, ktoré je podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia zo strany prvostupňového súdu zistené, preto má za to, že vydanie uznesenia, ktorým by mu prvostupňový súd nariadil ochranné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, by bolo postačujúce. Na základe uvedeného navrhuje, aby Krajský súd v Žiline sa oboznámil s odôvodnením jeho sťažnosti a v zmysle § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por., vydal nové uznesenie, ktorým mu nariadi ochranné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Krajský súd ako súd nadriadený na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť jeho nesprávnosť. Pri plnení prieskumnej povinnosti prihliadal aj na chyby, ktoré sťažnosťou neboli vytýkané, ale mohli by spôsobiť nesprávnosť napadnutého uznesenia. Následne zistil, že sťažnosť bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom, avšak nie je dôvodná.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. d) alebo ak páchatel' činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Uloženie ochranného liečenia ústavnou formou znamená mimoriadne závažný zásah do osobnej slobody osoby, ktorej sa ukladá, preto takéto rozhodnutie musí byť založené na náležitom zistení, či:

- 1) došlo k spáchaniu činu inak trestného,
- 2) páchatel'om tohto trestného činu je osoba, ktorej sa ochranné liečenie má uložiť,
- 3) táto osoba nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedná,
- 4) táto osoba je v čase rozhodovania o ochrannom liečení pre spoločnosť nebezpečná.

Podmienky uvedené pod bodmi 1) až 3), by mali byť dostatočne, náležite a bez možnosti akýchkoľvek špekulácií vyriešené už v uznesení o zastavení trestného stíhania tak, aby vytvorili nespochybniteľný podklad pre súd na následné rozhodnutie o uložení ochranného liečenia. Podmienku v poslednom bode musí súd riešiť aktuálne na verejnom zasadnutí vyluchmi znalca, resp. znalcov.

Z predloženého spisového materiálu mal krajský súd jednoznačne preukázané, že trestné stíhanie obvineného R. G. vedené pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. bolo uznesením Okresnej prokuratúry Čadca, sp.zn. Pv 201/20/5502-16 zo dňa 30.10.2020 právoplatným a vykonateľným 25.11.2020, zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por., nakoľko obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Z odôvodnenia uznesenia okresnej prokuratúry vyplýva, že uznesením povereného príslušníka OO PZ Čadca, sp.zn. ČVS:ORP-244/OO-CA-2020 zo dňa 2.4.2020, bolo začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Tr. por. pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. Následne dňa 2.6.2020 uznesením poverený príslušník vzniesol obvinenie R. G.. Ďalej poverený príslušník OO PZ Čadca uznesením pod sp.zn. ČVS:ORP-472/OO-CA-2020 zo dňa 12.6.2020 začal trestné stíhanie a uznesením zo dňa 29.7.2020 podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie R. G. pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokových častiach oboch uznesení. Následne poverený príslušník OO PZ Čadca uznesením dňa 19.8.2020 v zmysle § 21 ods. 3 Tr. por. per analogiam s poukazom na § 18 ods. 1 Tr. por. obe trestné veci obvineného R. G. spojil na spoločné konanie, ktoré bolo vedené pod ČVS:ORP-244/OO-CA-2020.

Ďalej z jeho obsahu možno zistiť, že nakoľko v priebehu prípravného konania vznikli dôvodné pochybnosti o duševnom stave obvineného R. G., bolo potrebné vyšetriť duševný stav R. G.. Preto do konania bola pribratá znalkyňa MUDr. N. H., ktorá na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Čadca, sp.zn. 1Tp/28/2020 zo dňa 6.7.2020, vykonala vyšetrenie duševného stavu obvineného R. G..

Záverom prokurátor skonštatoval, že nakoľko obvinený R. G. pre duševnú poruchu v čase spáchania skutkov nebol príčetný, a teda nemohol ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný a trestné stíhanie proti obvinenému pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por. zastavil.

Krajský súd, ako súd nadriadený, po preskúmaní predloženej veci dospel zhodne ako okresný súd k záveru, že v prípade R. G. je namieste uloženie ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia ústavnou formou. Zo záverov znaleckého posudku, ako aj výpovede znalkyne na verejnom

zasadnutí jednoznačne vyplýva, že pobyt obvineného na slobode v prípade pokračovania v užívaní návykových látok je nebezpečný pre spoločnosť s rizikom opakovaného protispoločenského správania, nakoľko jeho postoje ku skutku, k svojej chorobe závislosti sú nekritické. R. G. trpí a aj trpel v dobe spáchania prečinu vážnou duševnou poruchou v pravom slova zmysle paranoidnou schizofréniou s chronickým priebehom. Navyiac, mal v súvislosti s jeho duševným ochorením, ktoré nebolo dlhodobo adekvátne liečené, viac rokov kontakt s viacerými návykovými látkami. Posledné roky u neho existovala a existuje závislosť od psychostimulancií (pervitín) a škodlivé užívanie alkoholu. U R. G. ide o tzv. sekundárne požívanie návykových látok v rámci jeho primárnej vážnej duševnej poruchy. K svojej závislosti je však nekritický a i keď sa v súčasnej dobe podrobuje psychiatrickej ambulantnej liečbe, u neho naďalej pretrváva požívanie návykových látok s prevahou pervitínu, preto ambulantná forma nie je dostačujúca. Požívanie toxických látok navyiac zhoršuje aj jeho základné duševné ochorenie. Aj v čase výsluchu znalkyne na verejnom zasadnutí táto považuje pobyt menovaného za nebezpečný pre spoločnosť. Vzhľadom na štádium ochorenia je prognóza vývoja zdravotného stavu nepriaznivá. Požívanie návykových látok prognostické hľadisko ešte zhoršuje. V prípade, ak by nepožíval návykové látky a dodržiaval pravidelnú liečbu, zmiernili by sa emočné príznaky aj poruchy správania, silné nutkanie užiť drogu, pretože v jeho prípade je závislosť tak intenzívna, že on jej nevie odolať. Nadriadený súd poukazuje aj na obsah výpovede R. G. na verejnom zasadnutí, z ktorej je jednoznačne zrejмый jeho nekritický postoj k jeho zdravotnému stavu, k jeho liečeniu s tým, že absolútne neguje potrebu liečby, predovšetkým protitoxikomanickej. V kontexte s vykonanými dôkazmi na verejnom zasadnutí z týchto jednoznačne vyplýva nebezpečnosť pobytu R. G. na slobode z hľadiska možného páchania aktivít podobného charakteru, ako je to uvedené v uznesení o zastavení trestného stíhania. Je tu daný aj podľa názoru krajského súdu predpoklad na uloženie ochranného liečenia ústavnou formou, a to protitoxikomanického a zároveň aj psychiatrického. Tento predpoklad spočíva v obave, že bez súdom nariadeného ochranného liečenia ústavného a nie liečenia na dobrovoľnej báze, prípadne ambulantného, ako je tomu teraz, je tu riziko spáchania obdobného alebo závažnejšieho útoku na vyššie uvedené záujmy chránené Trestným zákonom.

Krajský súd má za to, že okresný súd dôsledne a citlivo vyhodnotil dôkaznú situáciu, keď akceptoval návrh okresnej prokuratúry na uloženie ochranného ústavného psychiatrického a zároveň protitoxikomanického liečenia u R. G., ktoré je potrebné považovať za nutné vzhľadom na formu jeho duševnej poruchy, práve z dôvodu, že obvinený neguje požívanie omamných a psychotropných látok, ktoré majú priamy a bezprostredný vplyv na priebeh jeho základného duševného ochorenia a spôsobujú jeho zhoršenie. Vhodné nastavenie jeho liečby môže napomôcť k zlepšeniu kvality jeho života, aj byť prínosom aj pre jeho okolie a zamedzí riziku opakovania trestnej činnosti R. G..

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd, v ostatnom odkazujúc na správne a vyčerpávajúce dôvody napadnutého uznesenia, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje, sťažnosť R. G. ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.